

Katalikai turi suprasti, kad jų aukos ir pasidėjimas dėl katalikų spaudos sustiprinimo bus malonė Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingas, negu pirkimas bažnytinio indy ir net negu bažnytinės apeigos. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėti sulaukti spaudos kuri atstotų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Rymo Katalikų Šventės
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
UTARNINKAIS KEITVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams\$4.50
Užrubėję metams\$5.50
DARBININKAS
866 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

Darbas ir koperacija

DARBININKŲ SUVAŽIAVIMŲ KOOPERATYVŲ PROGRESAS.

TORONTO, Ont. — Iš Arthur Henderson, Anglijos Darbo Partijos sekretoriaus gauta žinia, kad 1924 m. įvyks visos D. Britanijos imperijos organizuotų darbininkų suvažiavimas.

RINKIMŲ AGITACIJA ARSI.

GLASGOW. — Anglijos rinkimų į parlamentą agitacija eina karšta. Atsitinka riaušiai. Viena unijinė kandidatė — Violet Robertson laike prakalbos buvo užpulta huliganų. Prakalbas suardė ir stumdė spardę, keikė. Tuos huliganus, kas darbus atlieka komunistai.

PASKUTINIS LOKOMOTYVAS.

STOCKHOLM. — Švedijos valdžia pirkė paskutinį garinį lokomotyvą. Valdžia tikisi per 10 metų suelektrizuoti visus savo geležinkelius. Elektra bus gaminama vandens jėga.

RENGIASI PRIE ISKILMIŲ.

PHILADELPHIA. — Šio miesto veikėjai svarsto apie prisirengimus paminėti 150-metines sukaktuves nuo pasirašymo Nepriklausomybės deklaracijos. Sukaktuvės pripuola 1926.

IPLAUKOS IŠ TABOKOS.

WASHINGTON. — Pereitais metais valdžia taksomis už taboką gavo \$309,015.492.

UŽDARĖ BANKĄ

LARAMIE, Wyo. — Stockmen's State Bank tapo valdžios uždaryta. Yra sakoma, kad depozitorių pinigai nežūs.

ITALIJA PRIPAZIŲ RUSIJĄ

RYMAS. — Italijos fašistų premieras Mussolini pareiškė stovį už Rusijos valdžios pripažinimą. Parlamentui patars pripažinti dabartinę Rusijos valdžią.

NESĄŽININGAS MELAS

Lietuvių Prekybos B-vės konkurentai ir jos priešininkai paleido šio Bostone gaudą, būk Tarptautinis Bankas Kauno esąs uždarytas ir būk ten Bendrovės visas bižnis subankrutėjęs.

Apie Lietuvių Prekybos B-vės bankrutą jos priešininkai kalba nuo pat jos įsikūrimo. Dabartinis prasimanymas yra lygus seniau buvusiems prasimanymams. Todėl pletkininkų kalboms netikėkite.

Bendrovės ir Tarptautinio Banko darbuotė Lietuvoje plėčiasi. Iš įvežtųjų pinigų į durpynus ir šiaulių elektros stotį B-vė jau gauna įplaukų, o Tarptautinis Bankas Kaune iš raudavoto namo, Laisvės Alėja 60, keliasi į nuosavą namą.

LIETUVIŲ PREKYBOS B-VĖS RASTINĖ

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

UŽMIRŠO LAIKRAŠČIAIS PASIROPINTI.

Dienraštis "Šlova" savo 242 Nr. nagrindė Rytų pakraščių padėtį, užmetinėdamas vyriausybei nesiorientavimą pakraščiuose ir nesidomėjimą jais. Anot jo, jau suėję metai po to smūgio, kurį lenkai gavo Rytų pakraščiuose per rinkimus į seimą, nepravėsėdama kuriose vietose nė vieno savo atstovo, tačiau šiam dalykui atitaisyti iki šiol dar nieko nenuveikta. Kad "kresais" nesidomina, gerai įrodė šio neseimė sukurta visoje Lenkijoje pakraščių nauda rinkliava, kurios iniciatoriai buvę ministrai Głębickis ir Seyda. Nežiūrint karštų atsisakymų į visuomenę, į lenko sąžinę, rinkliava vis tik davė menkų pasekmių. Apie mažą susidomėjimą "kresais" liudijanti juokingai maža suma, surinkta Varšuvoje, būtent, apie 250 milijonų l. m. Iš to matoma netinkamas Rytų pakraščių reikšmės įkainavimas. Antras dalykas — nesiorientavimas pakraščiuose. Tai įrodo faktas, kad Lenkų vyriaus., nežinodama gyventojų protestų, atidavusi Berezovo bazilijonų vienuolyną kariuomenės reikalams, ir vienuolynas jau ardomas. Baigdamas laikraštis pataria, kad šie du faktai įrodo, jog Lenkų reikalai pakraščiuose blogai pastatyti ir būtinai reikalinga esą rimti pakeitimai.

IS OKUPOUOTOS LIETUVOS.

Iš Vilniaus.
— Spalio 27 Vilniui atvažiavo naujai paskirtas latvių konsulas Vilniui Donas. Konsulatas bus atidarytas apie lapkričio m. vidurį.

— Vyriausybės delegatūra pavedė atitinkamoms įstaigoms iširti Vilniaus krašto dvasiškių pilietybę. Visiems dvasiškiams jau išsiuntinta tam tikri lapai su klausimais, į kuriuos jie turės atsakyti ir paskam įteikti storastams. "Dziennik Wileński" komentodamas minimą parėdymą, priduria, kad esą šis reikalas turis politinės reikšmės, nes daugumoj katalikų ir stačiatikių parapijų esą dvasiškių, neturinčių pilietybės teisių, ir todėl jie turį būt iš Vilniaus krašto išsiųsti. Ypač daug tokių kunigų Lietuvoje esą Braslavos apskrityje.

— Teismo tardytojų parėdymu suimtas ir pasodintas kalėjimą gaudy laikraščio "Volny Sojuz" redaktorius Juozas Laigimovis.

— "Dziennik Wileński" rašo, kad Vilniaus krašto lietuvių mokyklos pergyvenančios krizį. Mokytojai deda pastangas, kad Vilniaus lietuvių gimnazijai būtų suteikta lenkų gimnazijų teisės.

VILNIUS (Ela). "Šlova" žiniomis, Vilniaus universitetis turis apie 3,000 klausytojų.

KAUNO KRONIKA.

Gatvės užpuolikai. Nuo gatvių prieplaukos, einant miestu, neretai atsitinka, kad užpuola gatvių žulkai ir koki nors "šposą" iškrečią. Šit per Visų šventę apie v. po pietų nuagratyvio ejo viena moteris ir nešėsi pintinėje kumpį, bonką pieno ir daugiau tų. Priebežulkai smarčiai pastūmė moterį.

KEDAINIAI. Paskiausiu laikui seni Kedainiai pradeda sugrįžti Kaunui paeiti: liejami vėmentiniai trotnarai, miestė

Bavarija liksis prie Vokietijos

NESUTIKIMAI PASIBAIGĖ.

BERLIN. — Nesutikimai ir ginčai tarp Berlio valdžios ir Bavarijos pasibaigė. Bavarija vėl priėmė Vokietijos naują premjerą paskirtas Marx. Jisai yra katalikas. Tai jįsi katalikišką Bavariją nutildė.

PAKARTOJO NUSISTA-TYMA.

PHILADELPHIA, Pa. — Valstybinis sekretorius Hughes laike prakalbą Amerikos Akademijoje politiškių ir socijalių mokslų. Tas iškilnis buvo surengtos paminėti šimtmetines sukaktuves Monroe doktrinos. Suv. Valstijos nusistatė nesikišti į Europos valstybių reikalus, ir žinoma, kad Europos valstybės nesikišti į Suv. Valstijų reikalus. Prie šios programos sekretorius Hughes pareiškė, kad Suv. Valstijos nemano kisti į Europos ginčus. Amerika esanti pagatava su patarimais, patarpininkavimui, parama. Pareiškė simpatiją Prancūzijai ir teipgi nusistatę prieš smaugimą ir skaldymą Vokietijos.

Didelė nelaimė Italijoje

ŽUVO 600 ITALŲ.

Italijoje Glenc'o ežero pylimas pratrūko ir vanduo užliejo didžius žemės plotus. Išgariauta trys sodžiai. Žmonių žuvo 600.

MOKYTOJOS NELAIMĖ.

PANA, Ill. — Eunice Crutlers, duklė žymaus biznieriiaus ir mokytoja vietinėje mokykloje mirtinai apdegė, kuomet jos dėres nuo pečiaus užsidegė.

NE TAM PATAIKĖ.

PEKIN, Ill. — Plėšikai tai kosi vieną žmogų apipiešti, bet užatakavę ir sužeidę pamatė, kad ne tą patakė. Todėl plicikai paaukė sužeistam daktarui.

ŽUVO PENKI.

HOLMA, La. — Kilus vieniui žuvo penki žmonės, penki buvo sužeisti.

"DARBININKO" DOVANOS

Nuo pat paskelbimo "Darbininko" užsirašymo vajuas, "Darbininkas" yra jau daug išdalinęs dovanų knygomis. Ypačingai žmonėms labai patinka dvi knygti: "Tris Keleiviai" ir "Dangaus Karalienė." Šias knygas pronomeratoriai gavę dovanų, negali atsigerėti ir daug jų savo dėkonės laiškuose, pataria, kad kiekvienas katalikas užsirašytų nors pusei metų laikraštį "Darbininką," kuris eina tris kartus savaitėje, o tikrai beskaitydami jį, pamėgs.

Jan beliko vos vienas mėnuo, tai kiekvienam gerai mastančiam, norinčiam apsispažinti — sužinoti, kas pasaulį dedasi, būtinai reikėtų užsisakyti "Darbininką." Jo kaina labai prieinama. Metams \$4.50, Bostone ir aplinkinėse \$5.50. Užsienio kėjos iš kaimo, kiekvienas gaus dovanų knygomis už \$1.50. Pusei metų kaina \$2.25, Bostone ir aplinkinėse \$2.75.

I Lietuvą "Darbininkas" yra geriausia "KALEDINĖ DOVANA." Kiekvienam užrašėnčiam i Lietuvą "Darbininką," duodame dovanas tas patias kaip kad viršų paminėta. Čia užrašytojas "D." gali tas dovanas ar sau pasiimti ar savo gimnėnis pasiūsti. Mes dovanas pasūsimie jo nurodytu adresu. I Lietuvą "Darbininko" kaina yra \$5.50 metams. Kalėdos jau netoli. Pasiskubinkite! "DARBININKAS" 366 West Broadway, South Boston, Mass.

KATALIKŲ PASAULIS

PALAIIDOJO VYSKUPĄ.

PEKIN, Čhina. — Iki iningai tapo katalikų palaidotas vyskupas Bernardin del Chieso, kuris prieš du šimtus metų mirė. Jis mirė gruodži 31, 1731. Be prideramo palaidojimo buvo užkastas ir vėl buvo užmūšta. Dabar jo lavonas atrastas ir prideramai palaidotas. Jis buvo pirmas činiečių vyskupas.

KODEL STOJA UŽ KATALIKYBĘ.

BRUSELIS. — Vienas katalikų laikraštis apgaudė Italijos premiero Mussolini'o nusistatę katalikybės klausimė. Mussolini esąs pasakęs: "Italijos stiprybė, jos džiaugsmas ir jos patikios progos ateityje yra katalikybės dėka. Aš tą dažnai pabrėžiu. Tą pabrėžiu prie kiekvienos progos. Katalikybė savo mokslu, savęs išsižadėjimu, meilyste, pasiaukojimu, katalikybė su savo asocializmu įtikina žmogų kovoti su savimi, o kova su savimi sukelia žmogų energiją. Kitaip tariant katalikybė lavina žmogus priešingai ir užtikrinti pergale. Tais būdais katalikybė gamina alidvyrius ir šventuosius. Katalikybės dėka mes i-talai išlaikėme dvasinį gaumą, dvasinį prakilumą, dvasinį vaisingumą, kurie užima materialio turto vietą. Kas-gi būtų be katalikybės? Į ką be jos italai virstų? Pažvelk į didžiūnų Europos tautų. Jos paskendusios troškime smaguravimų. Jos sumedžiagėjo, jos sugrubėjo."

Tas tautų pablogėjimas įvyko per atsimetimą nuo tikybos. Mussolini sakė, kad Kryžiaus prestizas turi būti pakeltas. Na, kėl jį kryžių sugrąžins mokymklosna ir tosimosua. Sugrąžins ir parlamentau.

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN E. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1105, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$1.50
 Boston and suburbs \$5.50
 Foreign countries yearly \$5.50

Ne taip jau bloga Lietuvoje

Ilgai amžiai svietimos religijos paliko mūsų Tautoje daug neigiamų ypatybių. Jų viena — tai nuolatinis lietuvių dejavimas kad vis bloga Lietuvoje gyventi. Kas ten nedejuoja!? Visi! Ūkininkai, valdininkai, pirkiai, samdiniai ir dvarininkai. Šis jų dejavimas labai įkūnėtas. Dar blogiau, kad žmonės amžinai dejuodami nebeįstengia galvoti ir dirbti, kad esamus blogumus pašalintų. Dejavimas — tai lietuvių tautinė liga. Karfais ir sveiki bėdėdodami sau ją įsikalba. Ilgai užsigipnotuoja. Dejavimais lietuvių savo bėdas išpučia dešimteriopai ir padaro jas „nebepergalimomis.“ Sugrįžę Lietuvon kaikiurie amerikiečiai ir gi užsikrečia dejavimu ir viskas jiems pradeda nepatikti ir nesisekti. Dejavimas — apatijos ženklas. Apatijos pagauti žmonės netenka energijos ir jų gyvenimas negali būti taip pažangus, jų darbas nevyksta, jų būvis neina gėryn. Nežiūrint šių dejavimų, Lietuvos gyvenimas visgi nėra taip blogas.

KĄ ŪKININKAI SAKO?

Isiklausykime „Lietuvos žinių“ (No. 246) sandarbininko Nusavinto Piliečio typingo pasikalbėjimo su kaimiečių ūkininku:

— Kitą syk sučiu su pasiturinčiais ūkininkais, 20—30 hektarų savininkais.

— Na, papasakok Tamiša kas ten pas jus, Kaunę, daroma, ar teisybė, kad nespręsta visus ūkininkus išsų pakarti?

— Ar jums galvoj negerai? Jus pakarti? Jūs gi esate Valstybės ramsčiai, pats vidujinis, patriotiškiausias gyventojų sluoksniu. Iš jūs visa bemaž mūsų inteligentija kilusi.

— Gražiai giedat, puikiai giedat, ponuli; bet visgi Kaunas mus rengiasi paplauti.

Stai, girdim, visoms ministerijoms naujus rūmus naujoje vietoje žada mūryti, arba vėl Karo Muzėjų sumanė; ar dar teatrą ir dar ir dar ką. Tai gi vis mūsų, negi kieno, pinigais. Nebijok, bankai tam nieko neskirs, tai nepelninga. Tai gadi žmonės knisikai įlaisyti, jų girdi, daug, jie kantrūs, stiprūs, jie visų ką pakels, žemę virš dugnų išvers, jeigu jiems paliepti. Tu ir kelius taisyk, ir malkas mokyklai vežk, ir ponų spraukinę ar nuovadą pas miestelio paneles nutysk, ir mokesčius mokėk ir apsidrausk ir nedatėklus padengk — iš ūkininko viskas — ūkininkais Lietuva laikosi, o patys jos remėjai ubagauna.

— Tai tiesa, jūs esate pats gražiausias, sveikiausias ir stipriausias sluoksniu, jūs didžiaai garbingi vyrai, tik neverkšlenkite taip: Nepadoru net!

— Dar ką panorėjote: čia tave smaugia, čia dar sako: nerėk, Nebėčiau ūkininkas, kad nerėčiau, jau mes tokie sutverimai. Dvidešimt metų jau verksnau. Bet, veizėk, ką norėjau paklausti. Ar teisybė, kad didžiausia Kauno betvarkė parėina nuo to, jog daugelį kas ne savo vietoj randasi: kas moka darbą dirbti, tas pas alų žiovauna, o kam reikia kalėjimo išėjis, tas direktoriauna.

Ar tiesa?

— Ką aš čia jums pasakosiu, jeigu jau visą geriautį žinote, negu mes. Kaunė! Čia ne tiek skaitote, kiek girdite!

— Va, teisybė pasakė. Tikrai, mes ir laiko neturime laikraščių skaityti, užtat gauduose iki ausų skostame. Tai tas, tai tas — vis tik ir šnabžda į ausį: nieko nebus, nieko nebus, litui netikėk, kainos greit kils, rugiai jūsų gi kris... ir t. t.

— O jūs plepalais nepasitikiškite.

— Kaip netikėsi! Mes nuo mažens papratom svieto perigojus tikėti. Ką jie pasako, taip ir būna. — Bet, veizėk, ką aš pasidėjau. Jau kaip gražiai įsinekoje, spūsom burnom nepadoru skirti. Elva pas Leizerį! A?

— O kas mokės?

— Nu jau, brat, dėl to nesirūpink. Tu muims netikėk, kad jau tiek nieko neturime. Yra dar kiek nuo pernykšio derliaus užsilikusių skatily. Elva, kamietį reikia pa-

Ir su „ūbaga“ — ūkininku pašlapinę burnas gražiai sau iki gaidžių šnekučiavome.

Jau apie 10 valandą žinojau, kiek pas ubagų telyčių auge, kiek parsėliu, kumeliuku, o apie antrą jau ir visas užkrosnis ir palapinės paslapis patyriau. Ir pagaliaus pradėjau pavydėti: Dievulėli brangus, kodėl mane ūkininku nesutvėrei, o negalėtingai mūstan valdininkauti išne-tėi!..

(Galima, pasirodo, dar Lietuvoje gyventi!) haigia Nusavintas Pilietis.

IR DAUGIAU AIMAŅAVIMŲ

Štai vėl ta pačia tema rašo „Trimitas“ (No. 164) savo įžanginiame straipsny „Ryt dienos galimybės“, kurio ištrauką šia paduodame:

„Skundžiasi ir krautuvininkai, kad girdi biznis einas blogyn. Vienok apskretusios, purvinos Kauno ir kitų miestų gatvės šnabžda šilkais, dvokia parfumomis, žėri aukso ir brangiųjų akmenų papuošalus.

Skundžiasi ūkininkai, vienok vis paūkosniais ir puikesniais drabužiais rėdosi, vis skaniau ir riebiau minta, vis daugiau ir daugiau geria baltosios.

Skundžiasi darbininkai, sunku jiems esą bepranisti, o tuo tarpu Kauno apylinkėse bulvių kasti neina kitaip, kaip iš pusės, t. y. reikalauja, kad ūkininkas atiduotų jiems pusę derliaus vien už nukasimą.

Tas parodo, kad Lietuvoje nėra jau taip bloga, kaip tai mes nušikstę esame papratę.

Pasižvalge pas kaimynus; matome visai kitokį reginį. Nekalbant jau apie Rusijos rojų, kur žmonės tikstančiais miršta iš bado, kur komunistai vis tolyn ir tolyn ardo šalies ūkį ir jos gyventojų gerovę. Žvilgtelėkime arčiau į lenkus bei vokiečius ir prisijūreikime, kas tenai dedasi.

Vilniuje, sakysime, nėra nei kalbos apie šilkines prekes, gulnčias krautuves. Tenai žmonės jau užmūso takus, vėlančius ne tik į brangenybių, bet ir į kasdieninių reikmenų krautuves. Miestuose niekas nieko neperka, bet visi pardavinėja. Vienas neša parduoti padėvėtus batus, kitas atliekamą maistinių porų, kitas viršutinį drabužį, trečias virtuvą, puodą, blūdą arba šaukštą. Ir kaip nenešį, kad darbininkas už savaitės darbą gauna tik tiek, kad trijų žmonių šeimynai užtenka dviejų kartų pavalgyti. Valdininkas, mėnesio algą paėmęs, gali būti sotus ne daugiau kaip diena. Tokiose aplinkybėse hobos nereikalauja pusės derliaus už bulvių kasimą. Tenkinasi, kad už savo darbą pavalgyti gauna, o jeigu dar šiek tiek joms primoka, tai esti laimingos. Tiek pat ir darbininkai ūkininkai nesiskundžia, kad mažai turi pinigų, kad neužtenka buteliuiui nupirkti, kad jėvai aruoduose pūva, belaukdamų pirkikų. Tenai ūkininkas džiaugiasi, jeigu jam paskutinės karvės išvedė ir bent sėklai grūdų paliko.

Vokietijoje dar blogiau. Miestuose didesnė pusė žmonių badauja. Dienos viduryje išbadėję žmonės puola plėšti duonos ir kitų maisto produktų krautuves. Šautuvais apsiginklavusi policija be jokio išėjimo šauda plėšikus, bet nei šūviai nesulaiko išbadėjusių minios.

Kaimuose ūkininkai ir dvarininkai ginkluoti būdi dieną ir naktį, kad išbadėjusius atrėmus.

Galop, šaulių organas „Trimitas“ pataria neaimanuoti dėl sunkios dabarties, o apsidairyti kad ateity dar blogiau nebūtų:

„Tik neįsimažėliai gali aimanuoti ir skūstis — kad sunku yra gyventi, kad mūsų ekonominė padėtis negerėja. Kada kaimynuose įsigalėjo sunki ir beveik neišgydoma liga, kada padangės aptrauktos juodais ir tamsiais debesiais — veltui laukosi giedros ir geresnių dienų. Reikia laukti audros ir dalykų pablogėjimo. Atėjo valanda, kada reikia mesti svajonius apie geruosius prieškarinius laikus, o prisiminti okupacijos metus ir jo vargus. Rytjaus diena kad tik vėl neatneštų mums tų vargų, ypač, jei mes per savo apsilėidinį ir išdžiūvę nebusime tinkamai pasirengę gresiantį pavojų atremti.“

Amerikiečių laikraštija, pasiremama Lietuvos atbalsiais ir nevykusiais Amerikon sugrįžusių išvadžiojimais, ir gi tankiai sudaro apatijos ir nusiminimo ūpą. Vienok p. Grigaičio, p. Bagotiaus, mūsų pačių ir daugelio kitų pritrinimai Lietuvoje ne visai sutinka su amžinųjų dejuotojų raudomis. Yra juk ten daug ir gerų reiškinų, kurie pridoda vilties vargus ir skurdą bent kiek sumažinti. Kyr ištikrųjų esti labai bloga, ten žmoneis degtinėlis nebergeria. Rusijoj degtinės ragauja tik komisarai ir šiaip jau komunistų aristokratija. Paprastam piliečiui ten nerūpi degtinėle — jis ieško duonos karnelio. O Lietuvoj kas gi jos negeria? Upeliais plaukia valstybinis skisty-melis į piliečių gerklės. Jei geria toki brangų gėrimą, tai matyti kad valgio dar užtenka. O dejavimai pačiena daugiau iš prasigerimo, negu iš alkio.

KALĖDŲ ATVIRUTĖS

Tik ką gavome siuntinį iš Lietuvos labai gražių Kalėdinių atviručių. Atvirutės visos spalvuotos tautinėmis spalvomis su lietuviškomis juostomis. Jų yra trejojų. Taipgi yra pasveikiniai — Kalėdoms ir Naujais Metams.

Visos labai gražios. Kaina kiekvienos po 5 centus, 6 už 25c. Reikalautas pas:

“DARBININKAS”

LAISVOJI TRIBUNA

GIEDRININKŲ DIRVOJE

Aiškumo dėlei.

Rugsėjo mėnesio „Giedroje“ yra straipsnis antgalviu — „Po Seimo“, kuris piešia gana tamsiais vaizdais praeitą Giedrininkų seimą. Didžiūmą ji nutarimų pastato aukštyn kojom — išpiskina esant nevykūčius ir negalimais realizuoti.

Žinoma, autorius už tai labai kaltinti negalima, nes seime nebuvęs ir protokolo nematęs, turėjo orientuotis ne konkrečiais faktais, bet korespondentų afimintiniais padaviniais. O kadangi korespondentai, kaip ir visi žmonės, nėra super-naturalūs — nepasako visko aiškiausiais ir teisingiausiais, tad jų faktų komentuoju pri-siėjo namą statyti ant kreivų pamatų. Gi kartą paėmus klaidingą premisą, nieku būdu negalima gauti teisingų rezultatų. Tad aišku, nekitai atsi-tiko ir su straipsniu „Po Seimo.“

Mėginkime jį truputį prašviesinti — padiskusuokime kiekvieną pajudintą klausimą giedresnėje šviesoje.

Autorius skundžiasi, kad seimininkai paršę šį bei tą apie seimą į kitus laikraščius, o „Giedrai“ nepriėmę nė žodelio. Čia, rodosi, savaime aišku, nereikėtų nė kalbėti. Seimininkai padavę abelnas žinias į dieninius ir savaitinius laikraščius, kuriuos skaito bei ga-li skaityti kiekvienas giedrininkas. Ten jie gavo nutarimų skeletoną, kuriuo jau nebuvo reikalo užimti vietos savan organė, nes jam buvo gaminamas pilnesnis dokumentas — protokolas. Gi platesnis nutarimų aiškinimas pirm protokolo pasirodymo da buvo perankstytas, nes nebuvo ant-ko remtis.

Alumų organizavimas.

Sitame punkte yra pakelta keturi klausimai: negalimybė suorganizuoti, vardo netinkamumas, netinkami organizatoriai ir naudingumas tokio skyriaus.

Esą per dešimt metų taip vadinamus „alumus“ norėję suorganizuoti, bet visos pastangos tušę veltui — nesuorganizavę. Taip, vienu noru mūsų nepastatys — reikia darbo. Lietuviai norime įsisteigti Amerikoje nuosavą kolegiją; norime atsiimti lenkų užgrobtą Vilnių. Vienok da pilnų žingsnių nedarome, kai pradėsime, tai ir padarysime. Nuo senai ir ilgai norėjome Lietuvai autonominijos, o kai pradėjom tikrai ieškoti tai gavom netik autonomiją, bet ir visišką nepriklausomybę. Tas pats bus ir su mūsų menamąja inteligentų organizacija.

Taip, gyvuojant per dešimt metų Moksleivių Susivienijimui nepavyko save apsisavinuoti „alumais“ — inteligentai nesisipietė po viena vėliava — nejo kartu su moksleiviais. Kodėl? Todėl, kad jiems buvo peržema žaisti su moksleiviais — nebūvo užtikrintai intelligentų nei tinkamos jų luominio organizacijos. Dabar kas kija: turime didelį būrį katalikų intelligentų ir labai tinkamą organizaciją — Giedrą, kuri dengia po savo vėliava moksleivius, studentus ir profesionalus: šitoni organizacijon bus neužku sutraukti visus intelli-gentus.

do „alumai“ — tai bereikalingas karščiavimas, nes Giedrininkų seime jo neužgyrė, bet paliko svarstymui — rinkimui tinkamo užvardinimo mokslus baigusiu skyriui. Tikiau, ši klausimą pakels konstitucijos pataisymo ir gamtinio komisi-ja, tada galėsime pakalbėti plačiau.

Kas organizuoja „alumus“? Seime ši klausimą pakėlė ne moksleiviai, bet alumnai. Rim-tai diskusavo ji ne moksleiviai (žiūrėk protokole), bet moks-lus baigusieji. Ir organizavi-mo darbą neša ne moksleiviai, bet laipsniuoti intelligentai. To-kiu būdu, mūsų profesijona-lams ir inteligentijai nesimato nė mažiausio pažeminimo.

Kokia nauda iš tokio skyriaus moksleiviams? Naudin-gumo čia nereikia aiškinti, tik reikia atristi atskirumo mazgą — tuomi visas naudingumas pasirodys. „Po Seimo“ auto-rius išrodinėja esą jeigu toks skyrius ir susiorganizuos, tai jis ir bus atskiras nuo moksleiv-čių. Visai ne taip. Organizaci-ijos skyrius niekuomet nesu-daro atskiros organizacijos. Juk tam yra šimtai pavyzdžių: Ateitininkai turi „Sendraugų“ skyrių, Kolumbo Vyčiai turi bent kelis skyrius, vadinamus lai-pniais; masonai turi kelias dešimtis tokių skyrių, vienok jie nesudaro skirtingų organi-zacijų, nes visų visų skyrių yra generalis vardas. Tad gi ir mūsų organizacijoje nežinū-ma kieno koks bus vardas, o pa-lie vardė bus visų abelna—GIEDRININKAI.

Seimai.

„Po Seimo“ straipsnio auto-rius aiškina būk esą nutarta centro valdybą rinkti ir kitus svarbiuosius nutarimus spresti referendumo būdu, ta dseimui visai nereikia — galima pasi-tenkinti provincijonaliu kon-ferencijomis. Gal ir taip, jeigu tokie nutarimai būtų. Bet jų nebuvo ir nėra. Centro val-dybą ateinantiems metams nu-tarta nuimtuoti referendumo būdu, o ne rinkti — rinks pats seimas. Toliau būdu kelios kon-ferencijos vienai organizacijai ir vienos valdybos negali iš-rinkti — reikia visos organizaci-ijos seimų. Bet seimai turi būti taktingi ir demokratingi, turi tarnauti ne vienai provin-cijai, bet visai organizacijai. Tad gi šių metų seimas ir pa-telkė teisingą ir demokratingą seimų laikymo tvarką, būtent: laikyti seimus sulig proporci-nis lietuviams apgyventų vietų — Rytuose kas antri metai, o Čieagoje su apieilėmis ir cent-ralinėse (Mich. Ohio ir vala-rinėje daly Pa.) valstijose kas ketvirtį metai. Aišku, čia nėra joks mechanizmas, bet lo-gingai demokratiškas teisingu-mas.

Bendrabičiai.

Bendrabičių steigimas esąs nevykdomas seime nutarimas, mat čiegiečiai per keturis metus mėginę ir neįsteigė bendrabučio. Jeigu čiegiečiai neįstengė, tai da nėra dogma-tiška taisyklė, kad jau nebėra galimybės įsteigti, nes čiegiečiai ne visa Amerika, Beto, Giedrininkų nutartį bendrabu-čiai, kaip protokole skamba, bus skirtingosni njo čiegie-čių steigto bendrabučio.

Organo klausimas.

Aiškus dalykas, jeigu neto-butinsime pasitenkinti tik su puslapių pripildymu, tai or-ganas pats nepasitobulins. To-

daugiau, daugiausiai priklauso redaktorini ir literatinei kōmi-rininkų seimui jo neužgyrė, bet paliko svarstymui — rinkimui tinkamo užvardinimo mokslus baigusiu skyriui. Tikiau, ši klausimą pakels konstitucijos pataisymo ir gamtinio komisi-ja, tada galėsime pakalbėti plačiau.

Kitoose numeriuose pakalbė-sime atskirai apie viršuje pa-judintus klausimus.

Dažas.

DISKUSIJOS APIE ABSTINENCIJĄ.

Nesulaikdamos jokių už-klausimų nei priekaištų prieš išsireikšimus tilpusius „Darbi-ainke“ pasiryžau paaiškinti priekaištus man seniau priva-tiškai padarytuosius, kurie dar nebūvo talpinti.

Man beciūnojant sakinius šv. Tomo Akviničio, kuris tvirtina kad rūgimas yra raugas (formentum) yra puvėsiai ar stačiai supuvę kūnai, gaudamas augalų iš kurių darisi raugas, tulas inteligentas užmetė hūk-mano sakiniai priešintusi Kris-taus žodžiams Evangelijoje šv. Mato: „Dangaus karalystė pe-naši į rauga, kurį moteriškė e-mė ir įmašė į tris saikelius mil-ty, kolei visa neirūgo.“ Jei raugas būtų supuvimas, tai šv. Kristus savo įsteigtąją Bažny-čią nelygintų raugui-supuvi-mui.

Tikrai, jeigu nebūtų jokio skirtumo tarp raugo, kuris va-dinasi alkoholis ir raugo kuris vadinasi actas-uksusas, tai šv. Tomo Akviničio sakiniai griežtai priešintusi Kristaus prilyginimui. Bet yra skirtu-mas tarp vieno raugo ir kito. Rauginimui darosi alkoholis svaigintis gėras, ir raugini-mui darosi uksusas, prieškonis žaigaus maisto. Kartais ge-riausias vynas pavirsta uksusu, tai kas pasidaro su juo? Kno-met visas alkoholis išgaruoja iš vyno, tai vynas virsta uksu-su. Tai atsitinka, jei nežino-kolį vyną kaip užlaikyti bute-liuose. Tuo prilyginimu Kris-tus vien parodė greitumą savo karalystės paplitimo po visą pa-saulį — kaip raugo spēka pra-sidėjus vaisiam ar javam rūg-ti greitai plinta po visą už-raugiamąją kietybę, taip Die-vo žodžio per burnas apaslaų: „Trimis saikeliais.“ t. y. tikėj-i-mo, vilties ir meilės spēka, pa-laisinama krauju kentėjusį Kris-tui dangun įžengus trumpu lai-ku papliti po visą pasaulį.

Svento Tomo Akviničio moks-las apie raugą labai sutin-ka su mokslu garsaus visame pasaulyje Doktora Pasturo, kuris prirodo, kad alkoholio raugas nėra joku žemės vaisių produktu, tikrai pilnų supuvi-mur iš oro pasidaręs, kaip ant pūstančio medžio pasidaro gry-bas, kuris teipgi neyra iš me-džio vaisiaus arba produkto. Mut bepinstant vaisiumis ar ja-vams, oras yra pilnas mažyčių gyvūnelių, be padidinančiojo stiklo nematomų, kurie ryte-cuking ty vaisių ir javų, ir pa-didinė iš jo alkoholi ant kiek dangian raudais javuose ir yai-sinose vukraus, ant tiek dau-giau būna ryuo ar atuje alko-holio. Nors rūgstant duoma-jau pradeda joje atsirasti alko-holis, bet kepat kakalyje karš-tis išvaro iš duonos visą alko-holį arba smaitkina jį, duona pa-liekti rūgšti, bet joje nėra jo kio alkoholio, kaip kaiturė no-ri tvirtinti. Tai gi ne kiekvie- na reikia yra alkoholio nuoda-

